

Verklaring erfgoedvoorwerpen

Van wie is die koffer? Woudenberg

In de koffer zitten tal van voorwerpen die de (fictieve) eigenaar heeft bewaard omdat ze persoonlijke, emotionele waarde hebben. In les 5 komt de eigenaar de koffer ophalen en vertelt aan de kinderen zijn/haar verhaal en het verhaal achter de voorwerpen. Hieronder kun je kort lezen over een aantal belangrijke voorwerpen en daardoor meer vertellen over vroeger en een beetje over Woudenberg.

Oma was coupeuse: Speldenkussen, vingerhoedje, stoffenwaaier en meetlint

In het verhaal, dat bij de koffer hoort, is de oma van de eigenaar coupeuse, ofwel kleermaakster in Woudenberg. Van oudsher was kleermaker een ambacht; vroeger was het immers veel gebruikelijker dat kledingstukken zelf gemaakt werden. Rijkere mensen konden het zich veroorloven om kleding te laten 'aanmeten' door een kleermaker. Een gewenst kledingstuk werd met een knippatroon uit de gekozen stof geknipt en in elkaar gezet. Vaste attributen waren – naast de naaimachine - het speldenkussen, het krijtpompje om de plek van de zoom met krijt aan te geven, het meetlint, het vingerhoedje om de vinger te beschermen tegen het prikken van de naald of spelden. Tegenwoordig hangen de meeste kledingwinkels vol kleding die in een fabriek zijn geproduceerd, vaak grootschalig en goedkoop, veelal uit Azië.

Melkkannetje – Boerenleven van Bunschoten

Bunschoten was een echt boerendorp. Tot midden in de 20e eeuw bestond het landschap rond Bunschoten uit rechthoekige percelen. Bunschoten had een echt landelijk karakter met veel boerderijen. De Dorpstraat van Bunschoten bijvoorbeeld is van oudsher een straat waar een lint aan boerderijen stond die vanwege de kans op overstromingen van Eem en Zuiderzee op een verhoging waren gebouwd. In de 20ste eeuw zijn tussen deze boerderijen woonhuizen gebouwd. Het boerendorp was een kleine maar hechte gemeenschap. In Eemdijk, Zevenhuizen en Bunschoten vonden de meeste mensen hun hoofdbestaan dan ook in de veeteelt. Rond 1910 opende de eerste zuivelfabriek 'De Kleine Pol' haar deuren, later gevolgd door het grotere 'Eemlandia' in de Veenestraat waar naast (poeder)melk ook kaas en boter werd gemaakt. In 1963 sloot de fabriek haar poorten.

De haan en het Eiermandje

Deze voorwerpen verwijzen naar agrarische geschiedenis van Woudenberg. In de 18e en 19e eeuw waren de tabakstellers een belangrijk deel van de Woudenbergse beroepsbevolking. Aan het eind van de 19e eeuw liep de productie van tabak enorm terug en kwamen er steeds meer veehouderijen. Vanaf 1900 doet Woudenberg haar wapen (3 haantjes) eer aan en ontwikkelt zich als verder als agrarisch dorp, naast weideveebedrijven ontstaan grote moderne (pluim)veebedrijven. In de dorpskern lag de Eierhal, schuin achter het oude postkantoor aan De Poort. Later werd een nieuwe hal gebouwd ten oosten van de Schans. Deze is tot 1975 in gebruik geweest.

In Woudenberg is het elk jaar Haantjesdag. Tijdens haantjesdag zijn de Eierkoningin en de Eierprinses het middelpunt. De termen 'Eier'koningin en -prinses verwijzen naar vroegere tijden, toen er nog een eiermarkt was in Woudenberg.

Bijtring: erfstuk van oma

In het sleutelkistje zit een bijtring met een zilveren voorwerp eraan. Dergelijke bijtringen kregen baby's als hun tandjes doorkwamen zodat ze erop konden kauwen tegen de pijn. Omdat deze bijtringen zo fraai zijn, worden ze vaak als erfstuk doorgegeven aan een volgende generatie. Ook de eigenaar van de koffer bewaart zijn bijtring in een speciaal kistje zodat hij/zij hem straks kan doorgeven aan zijn/haar (klein)kind.